



Π.Μ.Σ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

**ΤΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΤΥΛ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ:
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ, ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ, ΑΛΛΗΛΟΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ**

Σπατίδογλου Παρασκευή

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ (1)

2

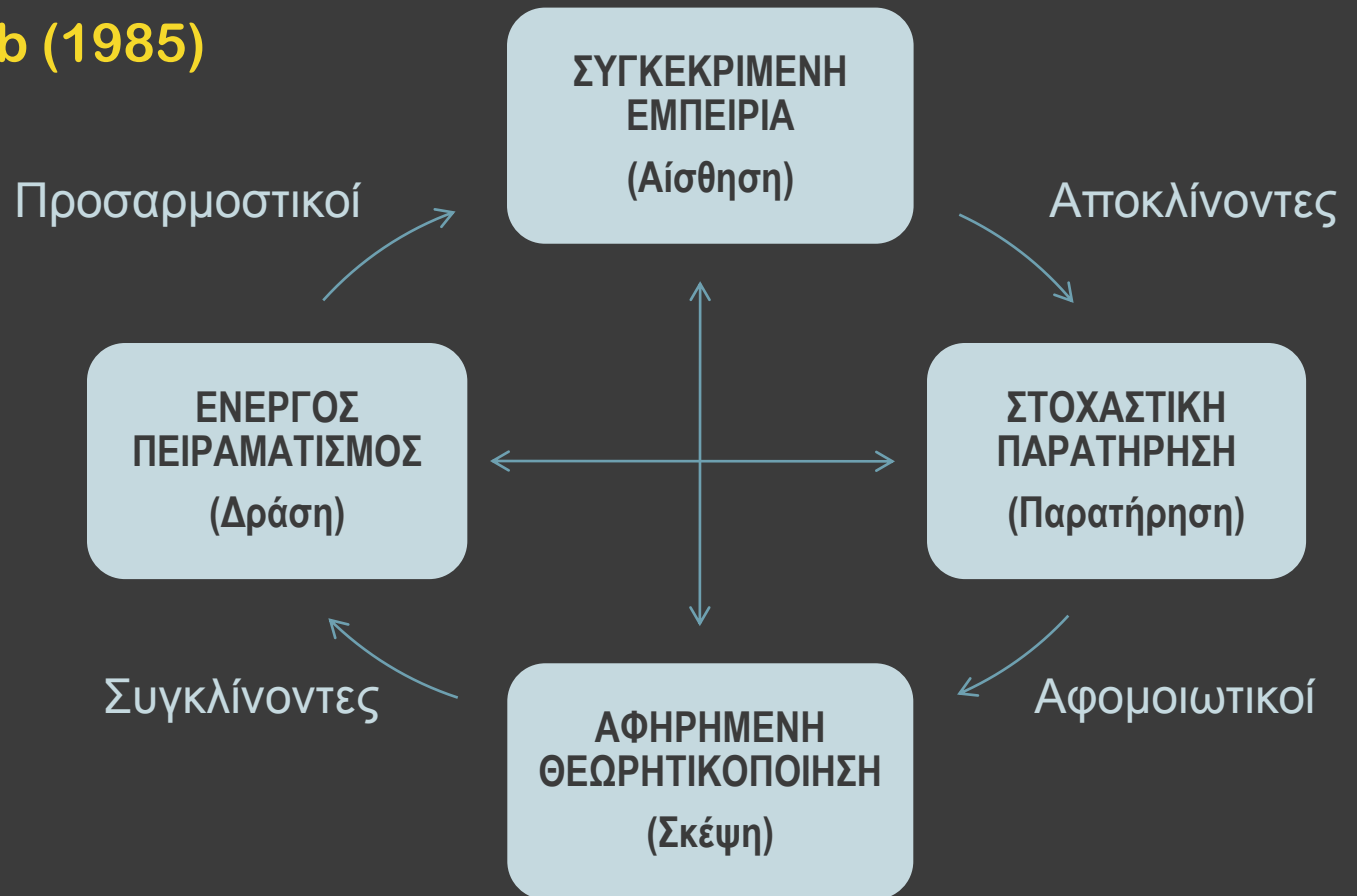
❖ Μαθησιακό Στυλ (Learning Style)

- Ο όρος βασίζεται στην παραδοχή ότι κάθε άτομο έχει ένα μοναδικό, ιδιαίτερο τρόπο να μαθαίνει, δηλ. να συλλέγει, να επεξεργάζεται και να οργανώνει τις πληροφορίες (Felder, 1988· Messick, 1976).
- Περισσότερα από 70 θεωρητικά μοντέλα μαθησιακών στυλ.
- Προσπάθειες καταγραφής των πιο διαδομένων θεωρητικών μοντέλων και εργαλείων μέτρησης. (Cassidy, 2004 · Coffield et al, 2004 · Rayner & Riding, 1997 · Riding & Cheema, 1991).

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ (2)

3

Κύκλος – Στυλ Μάθησης του Kolb (1985)



ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ (3)

4

❖ Διδακτικό Στυλ (Teaching Style)

- Τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας και συμπεριφοράς που γίνονται εμφανή στον τρόπο με τον οποίο ένας δάσκαλος διεξάγει τη διδασκαλία του μαθήματός του ανεξάρτητα από το διδακτικό του αντικείμενο (Galbraith, 2004 · Grasha, 1996).
- Από την επισκόπηση της βιβλιογραφίας προκύπτει ότι δεν υπάρχει ένα ενιαίο και κοινά αποδεκτό πλαίσιο αναφοράς αναφορικά με την ορολογία περιγραφής των διδακτικών στυλ.
- Απόπειρες περιγραφής και κατάταξης των διδακτικών στυλ έχουν γίνει από τον Bennett (1976), τους Solomon & Kendall (1979), τον Lowman (1995) και τον Grasha (1996).

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ (4)

5

- ❖ Διδακτικό Στυλ (Grasha, 1996, 2000, 2002)
 - Το διδακτικό στυλ αποτελείται από ένα συγκεκριμένο μοτίβο αναγκών, αντιλήψεων και συμπεριφορών που δείχνουν οι εκπαιδευτικοί στην τάξη. Το διδακτικό στυλ είναι πολυδιάστατο και επηρεάζει το πώς οι εκπαιδευτικοί παρουσιάζουν τις πληροφορίες, καθοδηγούν, επιτηρούν τις εργασίες και γενικότερα αλληλεπιδρούν με τους μαθητές.
 - 5 τύποι διδακτικού στυλ
 - Ειδικός
 - Προσωπικό Μοντέλο
 - Διευκολυντής
 - Επίσημη Εξουσία
 - Εξουσιοδότης

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ (5)

6

- ❖ Διδακτικό Στυλ (Grasha, 1996, 2000, 2002)
 - Οι εκπαιδευτές σπάνια εντάσσονται σε μία μόνο κατηγορία διδακτικού τύπου. Αντίθετα, οι περισσότεροι συνδυάζουν στοιχεία από διάφορους τύπους σε διαφορετικό βαθμό.

Συστάδα	Διδακτικά Στυλ
Συστάδα 1	Ειδικός/ Επίσημη Εξουσία
Συστάδα 2	Προσωπικό Μοντέλο/ Ειδικός/ Επίσημη Εξουσία
Συστάδα 3	Διευκολυντής/ Προσωπικό Μοντέλο/ Ειδικός
Συστάδα 4	Εξουσιοδοτής/ Διευκολυντής/ Ειδικός

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ (1)

7

- ❑ Πολυάριθμες έρευνες έχουν διεξαχθεί σχετικά με τα μαθησιακά στυλ των εκπαιδευομένων και πώς αυτά είναι ή δεν είναι απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη κατά την διαμόρφωση της διδακτικής προσέγγισης του εκπαιδευτή (Dunn et al, 1990 · Felder, 1995 · Reid, 1987 · Thornell, 1974 · Witkin, 1977).
- ❑ Αξιοσημείωτο έλλειμμα στη βιβλιογραφία αναφορικά με τη σχέση μεταξύ του διδακτικού στυλ των εκπαιδευτικών και στοιχείων της προσωπικότητάς τους όπως το μαθησιακό τους στυλ.
- ❑ Αντίληψη ότι οι εκπαιδευτικοί διδάσκουν κατά βάση με τον τρόπο που διδάχθηκαν οι ίδιοι ή μιμούμενοι τους καθηγητές που θαύμαζαν όταν ήταν οι ίδιοι μαθητές (Peacock, 2001).

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ (2)

- Τάση των τελευταίων ετών προς τη διερεύνηση του διδακτικού στυλ, την αποκωδικοποίησή του, την αναζήτηση των παραγόντων διαμόρφωσής του και των συνεπειών του στη μαθησιακή διαδικασία.
- Έρευνες που εστιάζουν
 - στη συμβατότητα/ασυμβατότητα του διδακτικού στυλ των εκπαιδευτών με τα μαθησιακά στυλ των μαθητών (Peacock, 2001 · Tubić & Hamiloğlu, 2009 · Vermunt & Verloop, 1999)
 - στην επίδραση του διδακτικού στυλ στην απόδοσή των μαθητών (Woolfolk, 2000)
 - στις διδακτικές προσεγγίσεις των εκπαιδευτών και τις αιτίες επιλογής τους (Behar-Horenstein, 2006 · Larenas et al, 2011)
 - στις προτιμήσεις των μαθητών σχετικά με το διδακτικό στυλ των εκπαιδευτών τους (Kassaian & Ayatollahi, 2010 · Norzila et al, 2007).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

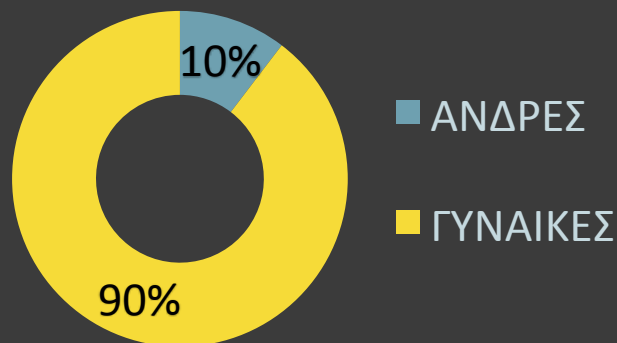
- Η διερεύνηση του διδακτικού στυλ και του μαθησιακού τύπου των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση.
- Η εξέταση της επίδρασης των ατομικών χαρακτηριστικών (φύλο, ηλικία, έτη υπηρεσίας, επιπρόσθετα προσόντα και βαθμίδα εκπαίδευσης) στο μαθησιακό και διδακτικό στυλ των συμμετεχόντων.
- Η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ του μαθησιακού και του διδακτικού στυλ των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας και η δυνατότητα πρόβλεψης του διδακτικού στυλ από το μαθησιακό στυλ.

ΔΕΙΓΜΑ (1)

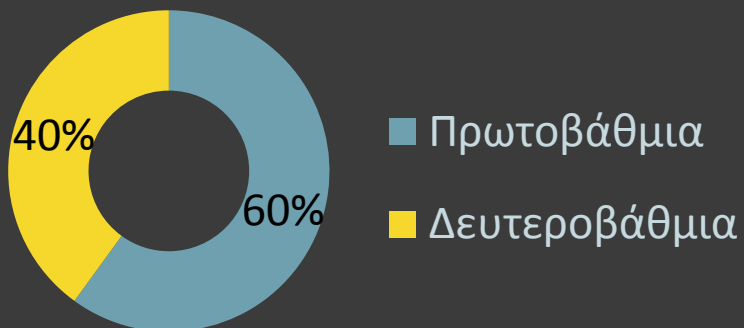
10

□ Εκπαιδευτικοί Αγγλικής Γλώσσας (N=135)

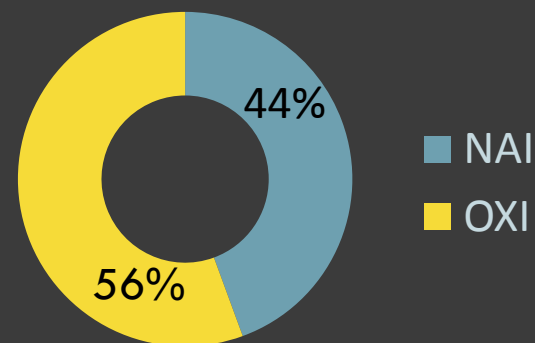
Φύλο



Βαθμίδα



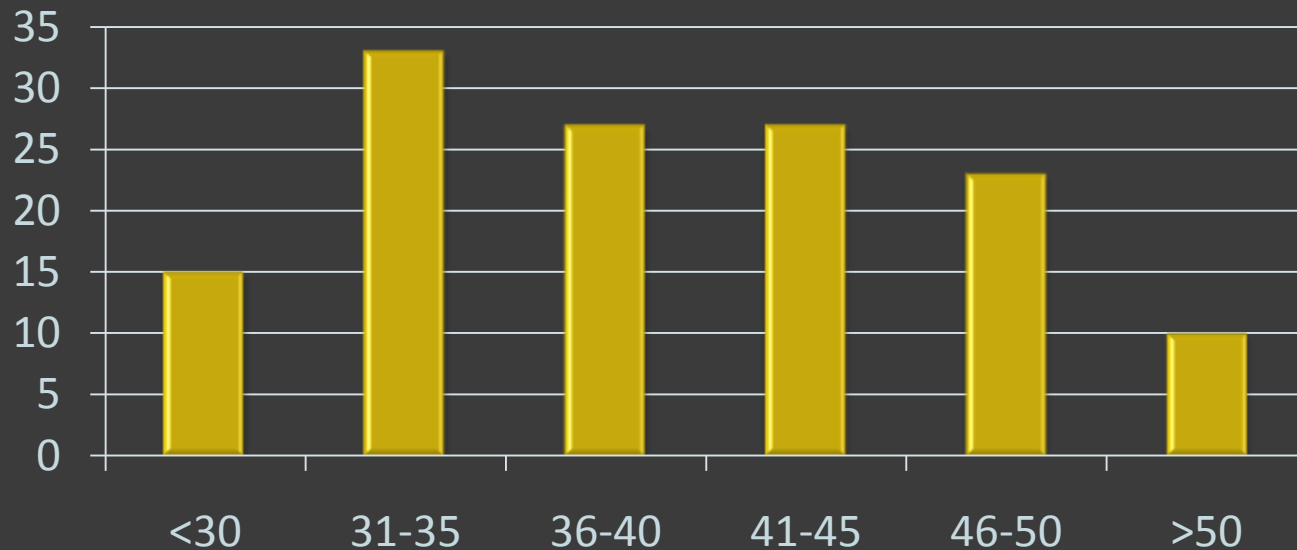
Πρόσθετα Ακαδημαϊκά Προσόντα



ΔΕΙΓΜΑ (2)

11

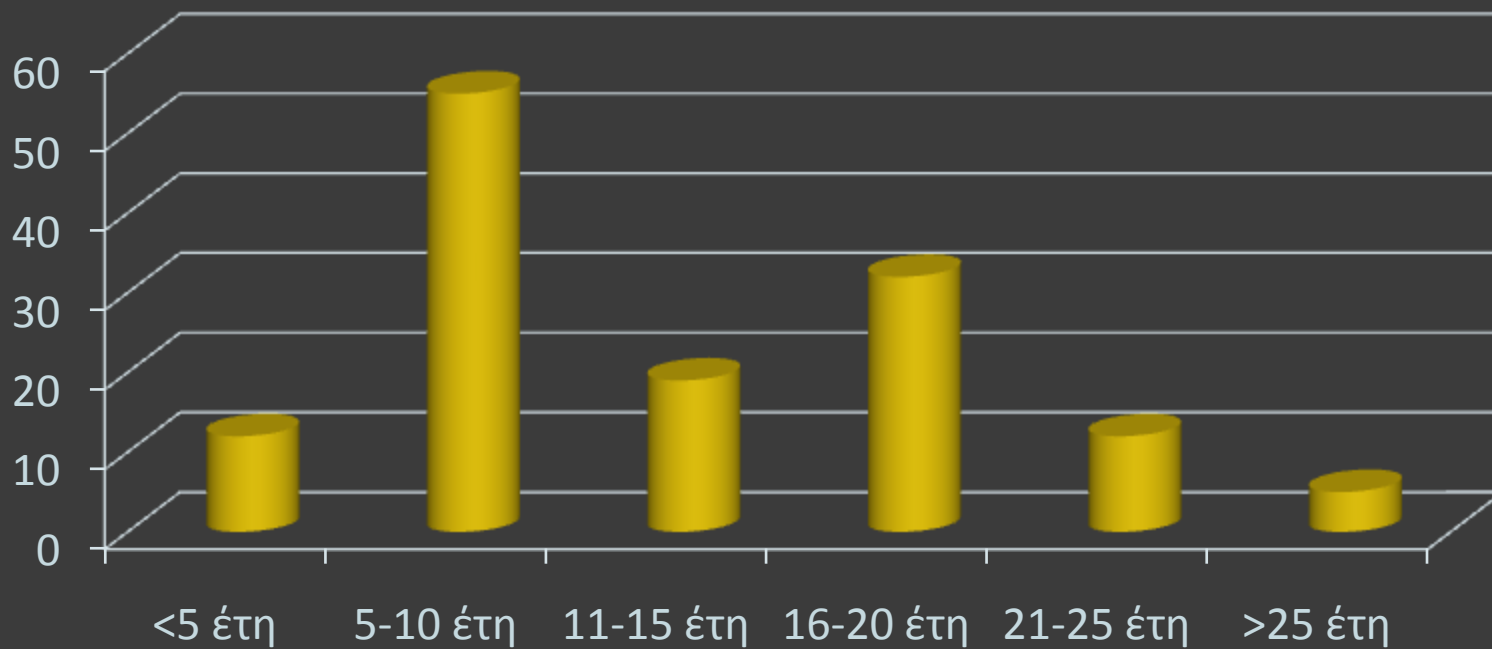
Απεικόνιση των ηλικιακών ομάδων του δείγματος (N=135)



ΔΕΙΓΜΑ (3)

12

Απεικόνιση του χρόνου υπηρεσίας των εκπαιδευτικών (N=135)



ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

13

Learning Style Inventory του Kolb (1985)

- 12 ερωτήματα
- Κατάταξη 4 επιλογών (1-4)
- 4 τρόποι μάθησης (modes)
 - ◆ Εμπειρία
 - ◆ Θεωρητικοποίηση
 - ◆ Παρατήρηση
 - ◆ Πειραματισμός
- 4 μαθησιακά στυλ (styles)
 - ◆ Αποκλίνον
 - ◆ Συγκλίνον
 - ◆ Προσαρμοστικό
 - ◆ Αφομοιωτικό

Teaching Style Inventory του Grasha (1996)

- 40 ερωτήματα
- Κλίμακα Likert – 5 σημείων
- 5 διδακτικά στυλ
 - ◆ Ειδικός
 - ◆ Επίσημη Εξουσία
 - ◆ Προσωπικό Μοντέλο
 - ◆ Διευκολυντής
 - ◆ Εξουσιοδότης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - Διερεύνηση του τρόπου μάθησης

14

- ❖ Η εκτενής βιβλιογραφία σχετικά με τις ψυχομετρικές ιδιότητες του ερευνητικού εργαλείου LSI στηρίζει ικανοποιητικά τη χρήση του (Coffield et al, 2004 · Metallidou & Platsidou, 2008) .

Τρόπος Μάθησης	M	SD
Στοχαστική Παρατήρηση	2.81	0.61
Αφηρημένη Θεωρητικοποίηση	2.65	0.59
Ενεργός Πειραματισμός	2.59	0.59
Συγκεκριμένη Εμπειρία	1.93	0.73

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - Διερεύνηση του διδακτικού στυλ

15

❖ Δείκτης αξιοπιστίας Cronbach ικανοποιητικός ($\alpha=0.81$).

Διδακτικό στυλ	M	SD
Ειδικός	3.41	0.42
Επίσημη Εξουσία	3.19	0.46
Προσωπικό Μοντέλο	3.53	0.44
Διευκολυντής	3.74	0.48
Εξουσιοδότης	3.28	0.47



Συστάδα 3

Διευκολυντής/ Προσωπικό Μοντέλο/ Ειδικός

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - Διερεύνηση των ατομικών διαφορών (1)

16

- ❖ **Ατομικές διαφορές ως προς τους τρόπους μάθησης**
- ✓ Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία και εμπειρότεροι εκπαιδευτικοί παρουσιάζουν αυξημένη προτίμηση προς τη Στοχαστική Παρατήρηση.
- ✓ Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης προσεγγίζουν τη μάθηση περισσότερο μέσω της Συγκεκριμένης Εμπειρίας σε αντίθεση με τους συναδέλφους τους της δευτεροβάθμιας που προτιμούν την Αφηρημένη Θεωρητικοποίηση.
- ✓ Η προσέγγιση της μάθησης μέσω της Αφηρημένης Θεωρητικοποίησης προτιμάται από τους εκπαιδευτικούς που κατέχουν επιπλέον τίτλους σπουδών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - Διερεύνηση των ατομικών διαφορών (2)

17

- ❖ **Ατομικές διαφορές ως προς τα διδακτικά στυλ**
- ✓ Οι εκπαιδευτικοί με περισσότερη προϋπηρεσία παρουσιάζουν μεγαλύτερη προτίμηση προς τα στυλ του Ειδικού και του Προσωπικού Μοντέλου.
- ✓ Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας χρησιμοποιούν το στυλ του Προσωπικού Μοντέλου περισσότερο από εκείνους της δευτεροβάθμιας.
- ❖ Δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – Σχέσεις ανάμεσα στους τρόπους μάθησης και στα διδακτικά συλ

18

	Συγκεκριμένη Εμπειρία	Στοχαστική Παρατήρηση	Αφηρημένη Θεωρητικοποίηση	Ενεργός Πειραματισμός
Ειδικός	-,088	,059	,169*	-,123
Επίσημη Εξουσία	-,172*	,060	,220*	-,071
Προσωπικό Μοντέλο	-,105	,042	,030	,058
Διευκολυντής	,200*	-,060	-,318**	,135
Εξουσιοδότης	,124	-,089	-,155	,094

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – Προβλεπτικοί παράγοντες του διδακτικού στυλ

19

- ❖ Αναλύσεις πολλαπλής παλινδρόμησης
 - ✓ Διαπιστώθηκε ότι η χρήση της Αφηρημένης Θεωρητικοποίησης ως τρόπου μάθησης αποτελεί προβλεπτικό παράγοντα για το διδακτικό στυλ του Ειδικού ($beta = .169, t = 1.97$) και της Επίσημης Εξουσίας ($beta = .220, t = 2.59$).
 - ✓ Επίσης, η χρήση της Αφηρημένης Θεωρητικοποίησης συμβάλλει αρνητικά στην πρόβλεψη του διδακτικού στυλ του Διευκολυντή ($beta = -.318, t = -3.86$).

ΣΥΖΗΤΗΣΗ (1)

20

- ❖ Οι εκπαιδευτικοί προτιμούν να προσεγγίζουν τη μάθηση κυρίως μέσω της παρατήρησης και του στοχασμού προς ένα ευρύτερο εννοιολογικό πλαίσιο (Μεταλλίδου & Πλατσίδου, 2004).
- ❖ Η κατοχή πρόσθετων τίτλων σπουδών σχετίζεται με την προτίμηση προς την Αφηρημένη Θεωρητικοποίηση (Clarke et al, 2010).
- ❖ Επικρατέστερα διδακτικά στυλ:
Διευκολυντής, Προσωπικό Μοντέλο, Ειδικός (Larenas et al, 2011).
Αντιστοιχία με τη Συστάδα 3 του Grasha.
- ❖ Οι εμπειρότεροι εκπαιδευτικοί προτιμούν περισσότερο δασκαλοκεντρικά διδακτικά στυλ (Ειδικός, Προσωπικό Μοντέλο) (Larenas et al, 2011).

ΣΥΖΗΤΗΣΗ (2)

21

- ❖ Το στυλ του Προσωπικού Μοντέλου προτιμάται από τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας που απευθύνονται σε μαθητές μικρότερης ηλικίας.
- ❖ Δεν διαπιστώθηκαν ατομικές διαφορές ως προς το φύλο. Αδύνατο να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα ως προς τον παράγοντα του φύλου εξαιτίας της μεγάλης διαφοράς στον αριθμό ανδρών-γυναικών. Παρόμοιο φαινόμενο σε έρευνες σε άλλες χώρες (Clarke et al, 2010 · Larenas et al, 2011· Rosenfeld & Rosenfeld, 2006).
- ❖ Η Αφηρημένη Θεωρητικοποίηση ως τρόπος μάθησης αποτελεί προβλεπτικό παράγοντα των διδακτικών στυλ του Ειδικού, της Επίσημης Εξουσίας και του Διευκολυντή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

22

- ❑ Η ανάγκη της διδασκαλίας να περιλαμβάνει διδακτικές μεθόδους και τεχνικές που να ανταποκρίνονται στο σύνολο των μαθησιακών αναγκών και προτιμήσεων των μαθητών καθιστά χρήσιμη τη διερεύνηση των διδακτικών συλ και των πηγών διαμόρφωσης τους.
- ❑ Η διερεύνηση του μαθησιακού συλ των μελλοντικών εκπαιδευτικών κατά το διάστημα των σπουδών τους θα συνέβαλε στην ανάπτυξη της αυτοεπίγνωσης τους.
- ❑ Τα ευρήματα της έρευνας μπορούν να αποδειχτούν ωφέλιμα στη φάση του αναστοχασμού των εκπαιδευτικών πάνω στην καθημερινή διδακτική τους πρακτική και στην προσέγγιση της μέσα από την επίγνωση ενός νέου πλαισίου.

ΤΟ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΤΥΛ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ:
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ, ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ, ΑΛΛΗΛΟΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ

23

Σας ευχαριστώ !



Σπατίδογλου Παρασκευή

